

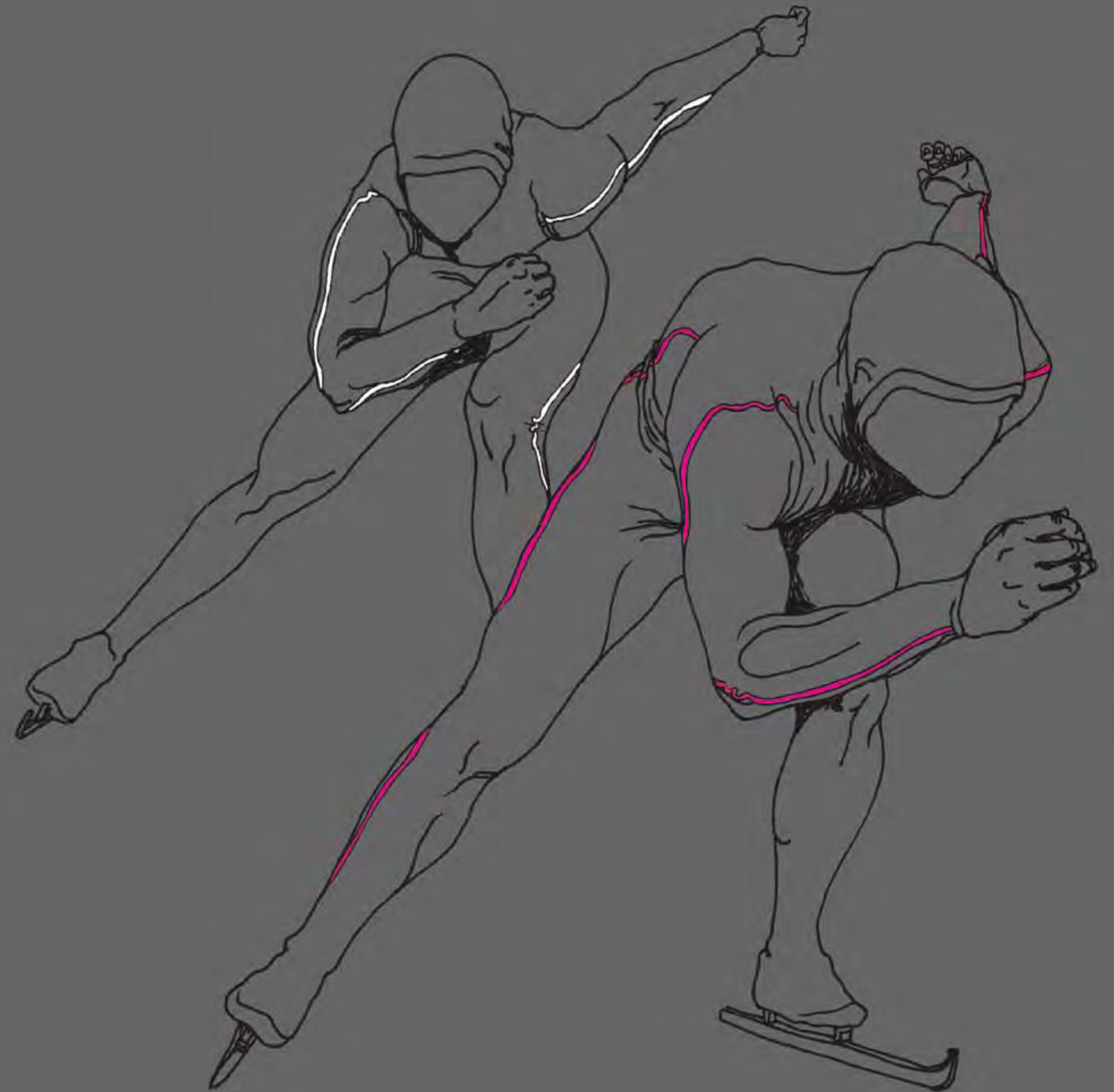

Sylvia P l a t h

ariel

přeložil
Jan Zábřana

Sylvia Plath
ariel

© Ted Huges, dědicové, 2009

translation © Jan Zábrana, dědicové, 2009

graphic design, illustrations

© Petra Novotná Stránská, 2009

ISBN 000-00-00000-00-0

Friedě a Nicholasovi

Kniha byla zpracována jako diplomová práce
v ateliéru grafického designu
na Ústavu umění a designu v Plzni roku 2009

Zatrnout. Strnout ve tmě.
Potom nehmotně modrý liják vrcholů skal a dále.

Lvice boží, jak srůstáme v jedinou bytost,
oporo pat a kolen! — —
Brázda se rozpoltí a letí mimo,
ta sestra hnědého oblouku šíje,
kterou nejsem s to chytit,
bulvy negerských očí vrhají temné
udice s háčky — —
žvance nasládlé černé krve a stíny.

Něco jiného mě vleče vzduchem — —
stehna a vlasy, šupiny z mých pat.
Vyloupávám se z šatů
jak bílá Godiva — —
zmrtnělé ruce, mrtvá sevření.

A teď jak jiskřivá moře všumím do pšeníc.
Pláč dítěte se rozplyne ve zdi.
A já jsem šíp,
jsem rosa a letím se zabít,
zajedno s tím,
čím jsem hnána do rudého oka,
do kráteru rána.

ariel

gulliver

Mraky táhnou nad tvým tělem,
mrazí z nich, jsou vysoko, tak vysoko
a trochu ploché, jako když plují po skle,
které není vidět. Jsou jiné než labutě,
nevrhají stíny;
jiné než ty,
neuvázané na provázcích.

Celé tak studené, tak modré. Jiné než ty — —
ty, která tu ležíš na zádech s očima k nebi.
Muži tě polapili jak pavouci,
omotali a opletli tě malichernými pouty,
svými úplatky — —
tolikerým hedvábím.
Jak tě nenávidí!

Řeční v údolí tvých prstů, vždyt to jsou pídalky.
Chtějí, abys jim spala ve vitrínkách,
tenhle prst z nohy, tamhleten, vzácné relikvie.
Uteč jim!
Uteč v sedmimílových botách jako ty dálky,
co se otáčejí u Crivelliho, nedotknutelné.
Ať se tohle oko promění v orla,
stín tohohle rtu v propast.

laskavost

Kolem mého domu si to šine laskavost.
A jak je milá, ta madam Laskavost!
Modré a rudé drahokamy z jejích prstenu
se zardívají v oknech,
zrcadla bobtnají úsměvy.

Co je tak reálné jako křik dítěte?
Králičí skřek je možná divočejší,
ten ale nemá duši.
Cukr vyléčí všecko, říká Laskavost.
Cukr je šťáva, bez které to nejde,
její krystaly jsou malý obkladek.

Ó laskavosti, laskavosti,
líbezně zvedáš na nohy ty, co jsou daun!
Má japonská hedvábí, zoufalé motýly,
můžeš kdykoli nabodnout, anestetizovat špendlík.

Vtom ale přicházíš ty,
se šálkem čaje ověnčeného párou.
Vytrysklá krev je poezie
a není k zastavení.
Podáváš mi dvě děti, dvě růže.

dárek k narozeninám

Co to je za tím závojem, je to ohavné, je to krásné?
 Třpytí se to, má to prsa, má to hrany?
 Vím jistě, že je to něco jedinečného, že je to přesně to, co chci.
 Když jsem klidná a vařím, cítím, že se to dívá, že si to myslí:
 „Tak tohle je ta, které se mám zjevit,
 tohle ta vyvolená, ta s černými očními důlky a jizvou?
 Ta, co odměří mouku, odkrojí přebytečné těsto
 a drží se receptů, receptů, samých receptů.
 Tak téhle se má dostat zvěstování?
 Proboha, vždyt je to k smíchu!“

Ale třpytí se to, třpytí dál, a mám dojem, že to o mne stojí.
 Mně by nevadilo, kdyby to byly kosti nebo perleťový knoflík.
 Nechci bůhvíjaké dary, rozhodně ne letos.
 Koneckonců jsem naživu jen čirou náhodou.
 Tentokrát jsem se chtěla zabít, s radostí a jakkoli.
 A teď tu jsou tyhle závoje, třpytí se jako záclony,
 průsvitné satény z lednového okna,
 bílé jak postýlky dětí, mrtvý dech se v nich blýská.
 Ó slonovino!

Nejspíš to bude nějaký zvířecí tesák, páteř přízraku.
 Nevidíš, že mi nezáleží na tom, co to je?
 Nemůžeš mi to dát?
 Nestyd' se — mně je jedno, jestli je to jen něco malého.
 Nebud' skoupý, jestli je to jak slon, беру to taky.
 Sednem si k tomu, každý z jedné strany, budu žasnout,
 jak se to leskne, jaký to má lak, jak zrcadlové reflexy to vrhá.
 Sníme u toho svou poslední večeři, jak ze špitálního talíře.

Já vím, proč mi to nedáváš, ty máš hrůzu,
 že svět vyletí se skřekem do povětří a tvá hlava s ním,
 vypouklá a bronzová jak antický štít,
 div divů pro tvoje pravnoučátka.
 Neboj se, to se nestane.

Jen si to vezmu a zas klidně uhnu z cesty.
 Ani nezaslechneš, jak to otvírám, žádný praskot papíru,
 žádný pád stužek, žádný ten výkřik nakonec.
 Jenže takhle diskretní důvěru ke mně asi nemáš.

Kdybys tušil, jak mi ty závoje znechucovaly den za dnem.
 Pro tebe jsou jen prázdný vzduch, průhledné jeden jak druhý.
 Ale mraky, můj bože, ty jsou jak bavlna.
 Celé armády jich jsou. A je to kysličník uhelnatý.
 Sladce, sladce ho vdechuj,
 plním si žíly miliónem neviditelných,
 pravděpodobných smítek, co mi odškrtávají léta života.

Ty sis na to vzal stříbrný oblek. Ó ty sčítací strojku — —
 copak nedokážeš pustit něco k vodě a nenechat si nic?
 To musíš pokaždé každou rozdupat v nachu,
 to musíš zabít všechno, co se zabít dá?
 Dneska chci tuhle jedinou věc, a dát mi ji můžeš jen ty.
 Stojí mi na okně, veliká jako nebe.

Dýchá z mých prostěradel, chladný mrtvý terč,
 kde rozbryndané životy tuhnou a stydnou do dějin.
 Ať ji nenosí pošta, kousíček po kousíčku.
 Ať ji netrousí slova z úst, to by mi bylo šedesát,
 než abych ji měla celou; tupá jak pařez už bych ji neužila.

Jenom ten závoj strhni, ten závoj, ten závoj.
 Jestli to bude smrt, dokážu užasnout nad tím,
 jak je hluboce vážná, jaké má bezčasé oči.
 Budu vědět, žes to myslel doopravdy.
 To by potom byl rytířský dar,
 to by pak byly narozeniny.
 Pak by nůž nepižlal, ale zajel dovnitř
 ryzí a čistý jak pláč dítěte a mně by z boku vyklouzl vesmír.

tulipány

Tulipány se moc vzrušují, tady je zima.
Podívej, jak je tu všechno bílé, jak tiché a zasněžené.
Učím se vnímat klid a mír, když sama ležím nehybně
jak světlo na těch bílých zdech, na lůžku, na rukou.
Jsem nikdo; já to nebyla, kdo si hrál s petardami.
Jméno a šaty jsem odevzdala sestřám,
svou historii anesteziologovi a tělo chirurgům.

Hlavu mi opřeli mezi polštář a záložku prostěradla
jak oko mezi dvě bílá víčka, která se nezavřou.
Hloupá školačka, musí spolknout všechno, nač přijde.
Sestry procházejí sem a tam, ty nevyrušují,
zalétají v bílých čepečcích jak racci nad pevninu,
všechno dělají rukama, jedna stejná jak druhá,
nedá se přesně říct, kolik jich tady je.

Mé tělo je pro ně oblázek, pečují o ně jak voda,
když pečuje o oblázky, musí se valit přes ně a jemně je ohlazovat.
Nosí mi otupělost v zářivých jehlách, přinášejí mi spánek.
Ztratila jsem teď sama sebe, je mi nanic ze zavazadel — —
můj lesklý kožený kufřík jak černá krabička na pilulky,
manžel a dítě se usmívají z rodinné fotografie;
jejich úsměvy se mi zatínají do kůže, ty malé úsměvné háčky.

Věci jsem nechala odplout, třicet let starý nákladní člun,
co tak zatvrzele kotvil na mém jméně, na mé adrese.
Láskyplné asociace ze mne vytřeli hadrem.
Vyděšená a nahá, na vozíku se zelenými polštářky z umělé hmoty
pozorovala jsem svou čajovou soupravu, skříňky s prádlem,
své knihy, jak se potápějí z dohledu, a přes hlavu se mi přelila voda.
Teď jsem jeptiška, nikdy jsem nebyla takhle čistá.

Já jsem nechtěla žádné květiny, chtěla jsem
jenom ležet s dlaněmi vzhůru a být úplně prázdná.
V tom, v tom je svoboda, nemáte představu, jaká — —
Klid a mír je tak velký, že se z něj zamotá hlava
a nežádá nic — štítek se jménem, pár trectek.

Mrtvým nakonec zbude jen tohle; v duchu je vidím,
jak to bez kousání spolknou jako hostii u přijímání.

Tulipány jsou moc rudé, to především; přímo mě bolí.
Slyším je zlehka dýchat i přes ten hedvábný papír,
i přes ty bělostné plenky, jako příšerné dítě.
Jejich červeň hovoří k mé ráně a ta odpovídá.
Jsou zrádné: jenom se zdá, že se vznášejí, mě tlačí dolů,
rozčilují mě jejich překotné jazyky a jejich barva;
tucet rudých závaží z olova kolem krku.

Dřív mě nehlídal nikdo, teď tu jsem pod dozorem.
Tulipány se otáčejí ke mně a k oknu za mnou,
kde světlo jednou za den zvolna roztáhne
a zvolna sklapne svůj vějíř, a já se vidím, plochá a směšná,
z papíru vystřižený stín mezi okem slunce a očima tulipánů,
tvář nemám žádnou, chtěla jsem vymazat sama sebe.
Ty živé tulipány mi užírají kyslík.

Než se tu objevily, vzduch byl docela klidný,
proudil sem i ven, po vdechu výdech, žádný hluk.
Potom do něho tulipány vpadly jak sveřepý řev.
Teď se o ně vzduch tříští, víří kolem nich jako řeka,
když se ve vírech tříští o motor na dně, sežraný rudou rzí.

Soustředuj mou pozornost, která předtím šťastně
těkala, odpočívala a do ničeho se nemíchala.
I ty zdi jako když se tu začínají zahřívát.
Tulipány by měly být v kleci, je to divoká zvěř;
otevívají se jako tlama nějaké velké africké šelmy
a pojednou vím, že mám srdce:
otvírá, zavírá vázu svých rudých květů,
čistě jen z lásky ke mně.

Když ochutnám vodu, je teplá a slaná
a teče sem ze země, daleké jako zdraví.

pozorovala jsem jenom ležet s dlaněmi vzhůru
čajovou soupřavu a být úplně
prázdná.

svoboda svoboda svoboda svoboda
svoboda svoboda svoboda
oda svoboda svoboda svoboda
boda svoboda svoboda
svoboda svoboda
svoboda svoboda
svoboda svoboda svoboda
svoboda

Až tam, kde pevnina z kamenných roubíků má mys,
 kde bílé hole kutálejí oči,
 kde uši zalévá změť hlasů moře,
 tam sídlí tvá kastrující hlava — bulva božího oka,
 skleněná čočka milosrdenství;
 tvoji lodníci převážejí své bujivé buňky
 ve stínu mého kýlu, rázují vesly jako ta srdce
 s rudými stigmaty přímo uprostřed,
 ženou zpěněný příliv k nejbližšímu výchozímu bodu,
 vlečou za sebou své ježíšovské vlasy.

Sama žasnu — vyvázla jsem?
 Mé myšlenky se obracejí k tobě,
 starý pupku obrostlý škeblemi, kabele přes Atlantik,
 který jsi věčně v tak dobrém stavu, že se to zdá jako zázrak.
 Rozhodně tam jsi pořád — —
 rozechvělý dech na konci mé linky, křivka vody,
 která vyskakuje k mé oslnivé a vděčné virguli,
 a ta se dotýká, ta saje.

m

e

d

ů

z

a

Já tě nevolala.
 Vůbec jsem tě nevolala.
 A přesto, přesto
 ses ke mně přihnala přes moře,
 tučná a rudá jako placenta,
 co ochromuje kopající milence.
 Světlo kobry, ždímající dech z krvavých zvonků fuksie.
 Nemohu se nadechnout, mrtvá a bez peněz,
 přeexponovaná jak rentgenový paprsek.
 Co si o sobě myslíš, co že jsi zač?
 Hostie od přijímání?
 Brečtivá madona?

Nepozřu ani částičku tvého těla,
 ty láhvi, ve které žiju,
 ty hnusný Vatikáne.
 Jsem na smrt chorá z horké soli. Tvé touhy,
 zelené jako eunuši, syčí na moje hřichy.
 Ztrať se, ztrať, úhoří chapadlo!
 My dvě nemáme společného nic.

Teď je načase dát si pohov, není co dělat.
 Roztočila jsem lis půjčený od porodní báby, mám svůj med,
 mám ho šest džbánů,
 šest kočičích očí ve vinném sklepě,
 přezimují ve tmě bez oken v útrokách domu
 vedle plesnivého džemu posledního nájemníka
 a prázdně se třpytících láhví —
 džinu, co tu měl pan Tenaten.
 V téhle místnosti jsem nikdy nebyla.
 Tuhle místnost jsem nikdy nevdechla.
 Hrozen tmy se v ní zavěsil jak netopýr,
 světlo tu není, ale baterka a její mdlobná
 čínská žluť na hrůzostrašných předmětech — —
 Černé hamonění hňupů.
 Rozklad.
 Majetek.
 Ty krámy vlastní mne, já patřím jim.
 Nejsou kruté ani lhostejné,
 jenom pitomé.

Teď je načase přilnout ke včelám — včelám tak pomalým,
 že je málem neznám.
 Srocují se jak vojáci k plechovce se sirupem,
 jdou si vynahradit med, který jsem jim vzala.
 Sirup od firmy Tate a Lyle je nenechá zajít,
 ten rafinovaný sníh.
 Místo květin je živí Tate a Lyle.
 Pasou se na něm. Začíná být chladno.

Teď se nabalují v jedinou hroudu,
 černá myšlenka na pozadí všeho, co je tak bílé.
 Sníh se usmívá bíle.
 A úsměv se šíří dál, mílové tělo z míšenského porcelánu,
 kam za teplých dnů mohou jenom nosit své mrtvé.
 Všechny včely jsou ženy, služky i dlouhatá královna.
 Mužů se zbavily,
 těch klopytavých tupých neohrabanců, těch hulvátů.

Zima je pro ženy — —
 Žena, tichá při pletení,
 u kolébky ze španělského ořechu,
 její tělo žárovka v chladu
 a příliš němé na to, aby myslelo.

Přežije úl, podaří se mečíkům uchránit
 své plameny a vejít s nimi do dalšího roku?
 Čím budou vonět, růžemi vánoc?
 Včely už létají. Cítí chuť jara.

přezimování

To se stává.

Neskončí už to?

Má hlava je balvan, nemám prsty, aby stiskly, nemám jazyk, můj bůh je umělá plíce a mě má ráda, pumpuje ty mé dva prašné pytle, vdech, výdech, nedovolí mi zkolabovat, zatímco venku se den sune kolem jak telegrafní páska. Noc přináší fialky, goblény očí, světla, konejšivé anonymní hlasy: „Už je vám líp?“

Nepřístupná naškrobená prsa. Mrtvé vejce, ležím pohromadě na světě, který je pohromadě a nemohu se ho dotknout, na bílém, napjatém bubnu povlečeného gauče mě navštěvují fotografie — —

má plochá a mrtvá žena, v kožešinách z roku 1920, s ústy plnými perel, dvě dívky ploché jak ona, které šeptají: „My jsme tvé dcery.“

Tiché vody mi rouškují rty, oči, nos a uši, průhledný celofán a já ho neroztrhnu.

Na holých zádech se usmívám jak Buddha, touha a všechna přání ze mne odpadávají jako prsteny, objímající vlastní třpyty.

Spár magnólie opilé vlastními vůněmi, nežádá od života nic.

lesbos

Kuchyň je poťouchlá, kuchyň je plná zla!

Brambory usykávají.

Hotový Hollywood, nikde tam není okno,
světlo v ní cuká a bliká jak příšerná migréna,
místo dveří jen plaché proužky papíru — —
opony z jeviště, vdova s rozvátou loknou.

A já, lásko, já jsem patologická lhářka
a moje dítě — koukni na ni, pusu má na podlaze,
loutka vyháklá z drátků, kope, chce pryč,
už chce být ve skrýši — —
jasně že je schizofrenička,
ta vyjukaná rudobílá tvářička,
naházelas jí kořata do cementové studny
nebo co to máš u sebe pod oknem,
teď tam serou, blinkají, pomňoukávají, a ona je neslyší.

Říkáš, že ji nemůžeš vystát,

že je to parchant holka.

Ty, které praskly lampy, že jsi jak porouchané rádio,
bez hlasů a bez dějin a to nové z něj zaznívá jako statický šum.

Říkáš, že jsem ty kočky měla utopit. Že smrděj!

Říkáš, že jsem svou holku měla utopit.

Podřízne si v deseti krk, když je ve dvou bláznivá.

Kojenec, ten se směje jak masitý slimák
z naleštěných kosočtverců oranžového linolea.

Toho jsi měla sežrat. Je to kluk.

Říkáš, že manžela máš nanic, že je ti šumafuk.

Jeho židovská mamá jeho sladký sex hlídá jak perlu.

Ty máš jen jednoho a já dva haranty.

Měla bych sedět v Cornwallu

u moře a na skále si česat vlasy.

Měla bych nosit tygří kalhoty, mít milence
a zlaté časy. Měly bychom se sejít v jiném životě,
ve vzduchu užívat si, já a ty.

Zatím tu ale smrdí tuk a dětské kakání.

Jsem jak pod vodou, zblblá z posledního prášku na spaní.

Smog z vaření, smog z pekla nám zaplavuje jeduplné hlavy,
co trčí proti sobě. Zalévá kosti, zalévá nám vlasy.

Říkám ti Siroto, ty má siroto. Proč tě tak zlobí zdraví?

Ze slunce ti naskáču boláky, z větru máš TBC.

Kdysi — tos byla hezká, držela se tě krása.

V New Yorku, v Hollywoodu muži volávali:

„Nemáš čas? Hej bejby, ty seš extraklasa!“

A tys to hrála, hrála, hrála pro ten hec.

Manžel impotent si odskočí ven na kafe.

Chci ho mít radši doma,

starý hromosvod na schytávání blesků,

sprch kyseliny, průtrží slejváků, když z tebe vyhrknou.

Ten snese všecko jak kopec dlážděný kostkami z umělé hmoty,
jak zbičovaná kladka tramvaje. Jen modré jiskry srší tmou.

Modré jiskry se rozprsknou,

třepí se jako křemen na milión kousků.

Ó klenote! Tak cenný, drahocenný!

Tu noc luna vlekla svůj pytel krve

jak nemocné zvíře tam nahoře, nad světly přístavu.

Potom se ale uzdravila, zas byla tvrdá, sama svá a bílá.

Šupinatý třpyt na písku mě vyděsil až k smrti.
 Nabíraly jsme ho plnými hrstmi, to nás bavilo,
 hnětly jsme jako těsto, jak mulatovo tělo
 ta hedvábná zrnka.
 Tvého fešáka manžela přiběhl očmuchat pes.
 On šel ale dál.

Ted' mlčím, v nenávisti až po krk,
 nemůže jí být víc, nemůže jí být víc.
 Neříkám nic.

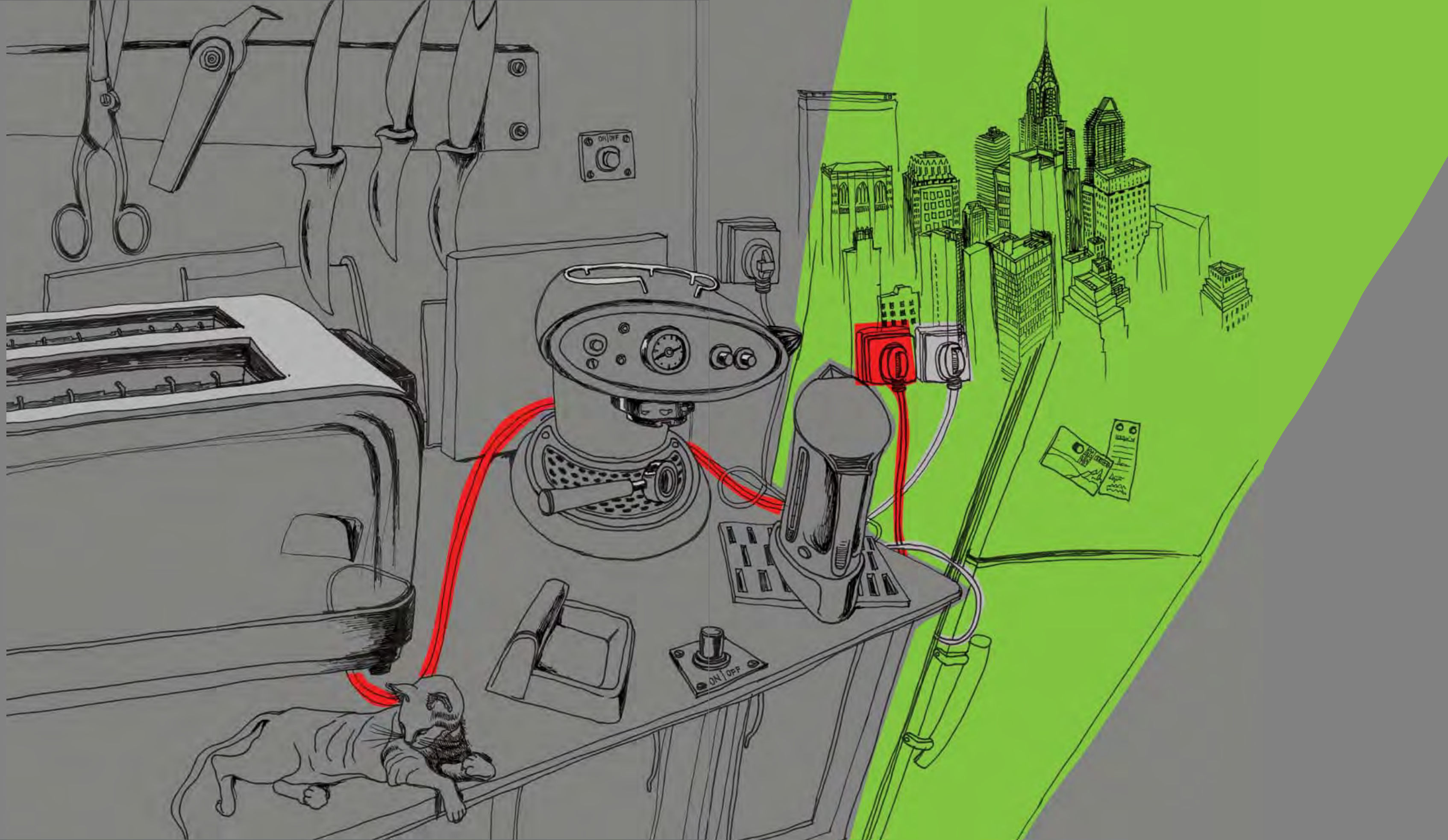
Šťouchám tvrdé brambory,
 jako když balím dobré šaty,
 přebaluje děti,
 převazuje nemocné kočky.

Ó vázo kyseliny,
 to, čeho jsi plná, je láska. Víš, koho nenávidíš k zoufání.
 On si svou kouli s řetězem objímá dole u brány,
 která se otvírá k moři v místě,
 kde své černobílé vlny valí sem
 a vzápětí je vrhá ven.
 Den co den do něho leješ mízu
 duše jak nějaký džbán.

Jsi už tak vyčerpaná.
 Tvůj hlas je má náušnice,
 která se třepe a saje jak netopýr, ten krvelačný pták.
 Je to tak. Je to tak.
 Cívíš ze dveří jak smutná babizna.
 „Všechny ženské jsou kurvy.
 Nedá se s nima mluvit.“

Vidím, jak ti to sekne, to tvé dekorum
 se k tobě přisálo jak dětská pěst
 nebo sasanka, ta mořská milenka,
 ta kleptomanka.

Já jsem barbarka. Pořád ještě jsem.
 Říkám, že možná přijdu zpátky.
 Víš, nač jsou dobré lži. Lži velké jako dům.
 Ani v tvém zenovém nebi se nesejdem.

noční tance

Úsměv upadl do trávy.
Už se nevrátí!
A jak se tvé noční tance
poztrácejí samy sobě.

V matematice?
Takové čisté skoky a spirály — —
Ty jistě putují, světem navždy,
nebudu sedět nadobro zbavená krás,
dar tvého křehkého dechu,
mokrá travnatá vůně tvých usnutí,
lilie, ach ty lilie.

Jejich těla nejsou z mé přízně.
Chladné záhyby ega — kata
a lilie žíhaná, co se kráší sama — —
skvrny a záplava horkých plátků.

Kometry musí přeletět takovou dálku,
takový chlad a zapomnění.
Tak se odlupují tvá gesta — —
teplá a lidská, pak jejich růžové světlo
krvácí a oprýskává,
jak prochází černými amnéziemi nebe.

Proč mně byly dány tyhle lampy, tyhle planety,
padající jak požehnání, jak šestiboké
vločky, bílé na mých očích, rtech, vlasech;
jen se dotknou a roztávají. Nikam.

říjnové máky

Dokonce ani mraky zalité sluncem
dnes ráno nesvedou takové sukně.
Ani ta žena v sanitce,
jejíž rudé srdce tak děsivě rozkvétá přes plášť — —
Dar, dar z lásky, o který ani dost málo nestálo nebe,
co bledým plamenem zapaluje své kysličníky uhelnaté,
dar, o který nestály oči, ztupěle strnulé,
zkalnělé pod tvrdáky.

Můj bože, kdo jsem já,
proč by se všechna ta opožděná ústa měla otevřít
a křičet v mrazivém lese, v chrpovém rozbřesku?

stinka

To místo zaplaví barva, ponurý purpur.
 Jinak je tělo jak vybělené,
 má barvu perly.

V jamce skály moře posedle střebá,
 Jediný důlek je čep celého moře.
 Cejch osudu, velký jak moucha,
 plazí se po zdi dolů.

Srdce se zavírá,
 moře klouže zpátky,
 zrcadla jsou zastřená.

červencové máky

Malé máky, pekelné plamínky, vy mi neublížíte?
 Šleháte sem tam. Nemohu se vás dotknout.
 Strkám ruce do plamenů. Nepálí to.

A mě vysiluje vás pozorovat,
 jak takhle šleháte, svažštělé a jasně rudé jako kůže úst.
 Ústa, která právě potřísnila krev. Zakrvácené sukénky!
 Jsou výpary, že se jich nemohu dotknout.
 Kde jsou vaše opiáty, vaše tobolky, po nichž se chce zvracet?
 Kdybych tak mohla krvácet nebo spát! — —
 Kdyby se má ústa mohla provdat za takovou ránu!

Nebo vaše šťávy, v téhle skleněné ampulce,
 vsáknout do mne, rušivé, konejšivé.
 Ale bezbarvé. Bezbarvé.

Unás ve městě někdo po něčem střílí — —

hluché **prásk, prásk** v nedělní ulici. To žárlivost umí, že teče krev, ta umí nadělat černé růže. Po kom to střílejí?

To tebe hledají ty čepele u Waterloo, Waterloo, Napoleone, hrb Elby na tvém krátkém hřbetě a sníh, který lavinu po lavině třídí své stříbrné příbory a volá: ššš! Ššš! To hraješ s lidmi na šachovnici, tichými figurami ze slonové kosti. Bláto se nadouvá jak hrdla, ukracuje kameny pod podrážky francouzských bot. Zlacené a růžové bání Ruska se taví a odplouvají v peci chamtivosti. Oblaka, oblaka. Tak se roj semkne do koule a prchne na černou borovici, dvacet metrů vysoko.

Dá se jen sestřelit. **Prásk! Prásk!**

Dost hloupý, aby myslel, že kulky jsou hrom. Myslí si, že je to hlas Boha, odpouštějícího zobák, spár, vyceněné zuby psa se žlutými boky, psa ze smečky, který je vycení nad svou kostí ze slonoviny jako smečka, smečka a jako každý. Tak daleko se včely dostaly. Dvacet metrů vysoko! Rusko, Polsko a Německo!

Mírné kopce, pořád stejně stará, magentou zrudlá pole scvrklá na krejcar, ten, co při losování hodili do řeky a řeku překročili. Včely reptají ve své černé kouli, jsou jak létající ježek, samá bodlina. Muž se šedýma rukama stojí pod medovou pláští jejich snu, zastávkou s úly, kam vlaky věrné ocelovým obloukům přijíždějí, odkud odjíždějí, a venkov nemá konce. **Prásk! Prásk!** Rozdrolí se a padají do houští břechtanu. Je s nimi ámen, s těmi

vozky, štolby, s Velkou armádou! Rudý cár je z nich, Napoleone! Poslední odznak vítězství. Roj už sklepli do ztuženého slaměného

klobouku. Elbo, Elbo, ble, ble, bublino na moři! Bílé bysty maršálů, admirálů, generálů plazí se pryč jako červi do výklenků. Jak je to

instruktivní! Sročené němé mrtvoly kráčejí po pirátském prkně pokrytém potahy Matky Francie do nového mauzolea, do paláce

ze slonové kosti, do rozsochy borovice. Ten muž, co má šedé ruce, se usmívá — —

krajně věcný úsměv zkušeného praktika. Nejsou to vůbec žádné ruce, ale azbestové chrániče. Prásk!

„Klidně mohly zabít mě.“ Žihadla velká jak připínáčky! Včely mají nejspíš představu o cti,

svéhlavé černé myšlenky. Napoleon je potěšen, toho potěší všechno.

Ó Evropo! Ó tuno medu!

roj

jiilm mluví

Znám dno, říká. Znám je kořenem velkým jak hadice:
to je to, čeho se ty bojíš.
Já z něho strach nemám: já tam byl.
Je to moře, co slyšíš ve mně,
jeho podrážděné reptání?
Nebo hlas nicoty, která byla tvým šílenstvím?

Láska je stín.
Jak ležíš a pláčeš, když je po ní.
Naslouchej, tohle jsou její kopyta: uprchla jako kůň.
Takhle zběsile, tryskem, se budu hnát celou noc,
dokud tvá hlava je kámen, tvůj polštář kus drnu,
dunící ozvěnou, dunící ozvěnou.
Nebo ti mám přinést šumění jedů?
Tohle teď je déšť, to hluboké ticho.

A tohle jeho plod: bílý jak cín, jako arzenik.
Protrpěl jsem ukrutnost západů slunce.
Má rudá vlákna, spálená až ke kořenu,
hoří a trčí jak drátěná ruka.

Teď pukám na kusy, které létají kolem jak hole.
Tak divoký vítr nebude trpět zevlování:
musím kvílet.
Luna také nezná lítost:
krutě by mě vlekla, sama neplodná.

Její zář mě ničí. Nebo jsem snad já polapil ji.
Pustím ji. Pustím ji,
zredukováný a plochý jak po radikálním chirurgickém zákroku.
Jak si mě přisvojily tvoje zlé sny a jak mě povzbuzují.

Uhnízdil se ve mně pláč.
Každou noc se vytřepetá ven
a s háčky udic se rozhlíží po něčem,
co by se dalo milovat.
Děsí mě ta temná věc, která spí ve mně;
celý den cítím její hebké pérové pohyby a její zášť.
Mraky míjejí a rozplývají se.
Tohle jsou tváře lásky, ti bledí pomíjivci?
Pro takové si jitřím srdce?

Není v mých silách se dovědět víc.
A co je tohle — ta tvář,
tak vražedná v škrtivém sevření větví? — —
Její hadí kyseliny líbají.
Vůle z toho zkamení. To jsou ty izolované,
vleklé chyby, z nichž přijde smrt, přijde smrt, přijde smrt.

nick a svícen

Jsem horník v dole. Světlo hoří modře.

Voskové krápníky
ukapávají a nabobtnávají — slzy,
které lůno země vypocuje z hloubi své nudy.
Zahalují mě černé netopýří vánky,
šály v cárech, lhostejné vraždy.

Lepí se na mne jak peří.
Stará jeskyně s vápennými rampouchy,
ta stará ozvěnářka. I mloci jsou tady bílí,
ti svatí Josífkové.
A ryby, zdejší ryby — —
panebože! To jsou tabulky ledu,
zábudné nože,
fanaticky zbožné pirani,
co u prvního přijímání
píjí ze živých prstů mých nohou.

Svíčka polkne a zas vyšplhá vzhůru, ne
moc vysoko;
škálou žlutí zahřeje srdce.
Ó lásko, kde ses tu vzala ty?
Ó embryo, které nezapomínáš ani ve
spánku, že jsi v děloze napříč.
V tobě krev kvete čistě, rubíne.

Bolest, do níž procitneš, není tvoje.
Lásko, lásko,
naši jeskyni jsem ověsila růžemi.
Vystlala hebkými koberci —
poslední viktoriánka.
Ať olovnice hvězd klesnou
k svému temnému určení,
ať atomy rtuti, která mrzačí,
odkapávají do strašné studny,
ty jsi ten spolehlivý,
o něhož se dálky opřou
a budou mu závidět.
Jsi dítě ve chlévě.

luna a tis

Tohle je světlo paměti, chladné a planetární.
Černé jsou stromy paměti, světlo je modré.
Tráva mi skládá k nohám své smutky,
jako bych byla bůh, píchá mě do nártů a šeptá o pokoře.
Jak alkoholové páry se tu zabydlely mlhy,
od mého domu to místo dělí řada náhrobních kamenů.
Prostě nevidím, kam se to tam dá přijít.

Luna, to nejsou vrata. Je to tvář, je plnoprávná,
je zbělelá jak kotník a hrůzně vzrušená.
Vleče za sebou moře jak temný zločin; je tichá,
s kulatou dírou úst naprostého zoufalství. Tady žiju.
Dvakrát za neděli tu zvony vyburcují nebe — — —
osm velkých srdcí halasně potvrzuje Vzkříšení.
Nakonec střízlivě odduní svá jména.
Tis míří do výšky. Má gotický profil.
Oči ho sledují vzhůru a potkají lunu.
Luna je má matka. Ne tak sladká jako Marie.
Její modrý šat vypouští netopýrky a sovy.
Jak ráda bych věřila v něhu — — —
ve tvář z obrazu, zlíbežnělou svícemi,
která své mírné oči sklání především ke mně.

Padala jsem dlouho, tak dlouho.
Mraky rozkvétají modře a mysticky přes tvář hvězd.
Svaté v kostele modř poleje od hlavy k patě,
jejich jemné nohy se vnesou nad studené lavice,
ruce a tváře dál strnulé svatostí. Nic z toho luna nevidí.
Je divoká a holá. A poselstvím tisu je čern — čern a ticho.

balónky

Od vánoc bydlely s námi, čisté a bezelstné,
zvířata s vejčitou duší, zabraly nám půl bytu,
honily se a třely na nitce,
ty neviditelné závany vzduchu,
mlaskaly a nadskakovaly,
když jsme se na ně vrhli,
pak si pádily odpočinout a sotva se třásly.

Žlutá kočičí hlava, modrá ryba — —
s tak podivnými lunami jsme bydleli,
kdepak s mrtvým nábytkem!
Slaměné rohože, bílé zdi
a tyhle rozlitané báně
řídkého vzduchu, červené, zelené, těšící
srdce jak přání nebo jak svobodní pávi,
co žehnají staré zemi pérem,
vytepaným do hvězdnatých kovů.

Tvůj malý bratr umí svůj balónek zmáčknout,
že mňoukne jak kočka.
Má pocit, že vidí legrační růžový svět,
který je možná na druhé straně k snědku,
a tak do něho kousne,
potom si znova dřepne, bohatý džbánec,
rozjímající o světě čistém jak voda, s červeným
cárkem v maličké pěsti.

Jak je to daleko? Jak daleko je to teď?

Gigantická gorilí kola,
jejich vnitřky rotují a děsí mě — —
příšerné mozky od Kruppa, černé hlavně
se otáčejí, dunivý rachot
skanduje Všechno pryč! — jako dělo.

Je to Rusko a musím jím projet, je to v té nebo oné válce.
S klidem vleču tělo slámou vagónů pro dobytek.
Teď je ta pravá chvíle vyrukovat s úplatky.
Co žerou kola, tahle kola naražená na své osy jak bozi,
stříbrná vodící šňůra vůle — —
ta neúprosná. A co je v nich pýchy!

Bozi neznají nic než cíle cest.
Jsem dopis hozený do téhle škvíry — —
letím k jednomu jménu, ke dvěma očím.
Bude tam oheň, bude tam chleba?
Tady je tolik bláta!
Je to zastávka vlaku, ošetřovatelky
jdou ke kohoutku pro vodu, ty jejich závoje,
klášternické závoje, dotýkají se svých raněných,
mužů, které krev ještě pumpuje vpřed,
nohy a paže na hromadě
před stanem nekončících nářků — —
je to jak špitál pro panenky.

A muži, co zbylo z těch mužů,
pumpovaných vpřed těmi písty, tou krví
do další míle, další hodiny — —
dynastie zlomených šípů!

cestou tam

mst
cestou tam

Jak je to daleko?

Bláto mám na nohou,
husté, rudé a kluzké. Je to Adamovo žebro,
tahle země, z níž povstávám, a já v agónii.

Nedokážu se znicovat a vlak chrlí páru.
Chrlí páru a dýchá, zuby připravené
rozjet se jak zuby ďábla.
Zbývá okamžik, než to skončí,
okamžik, krůpěj rosy.

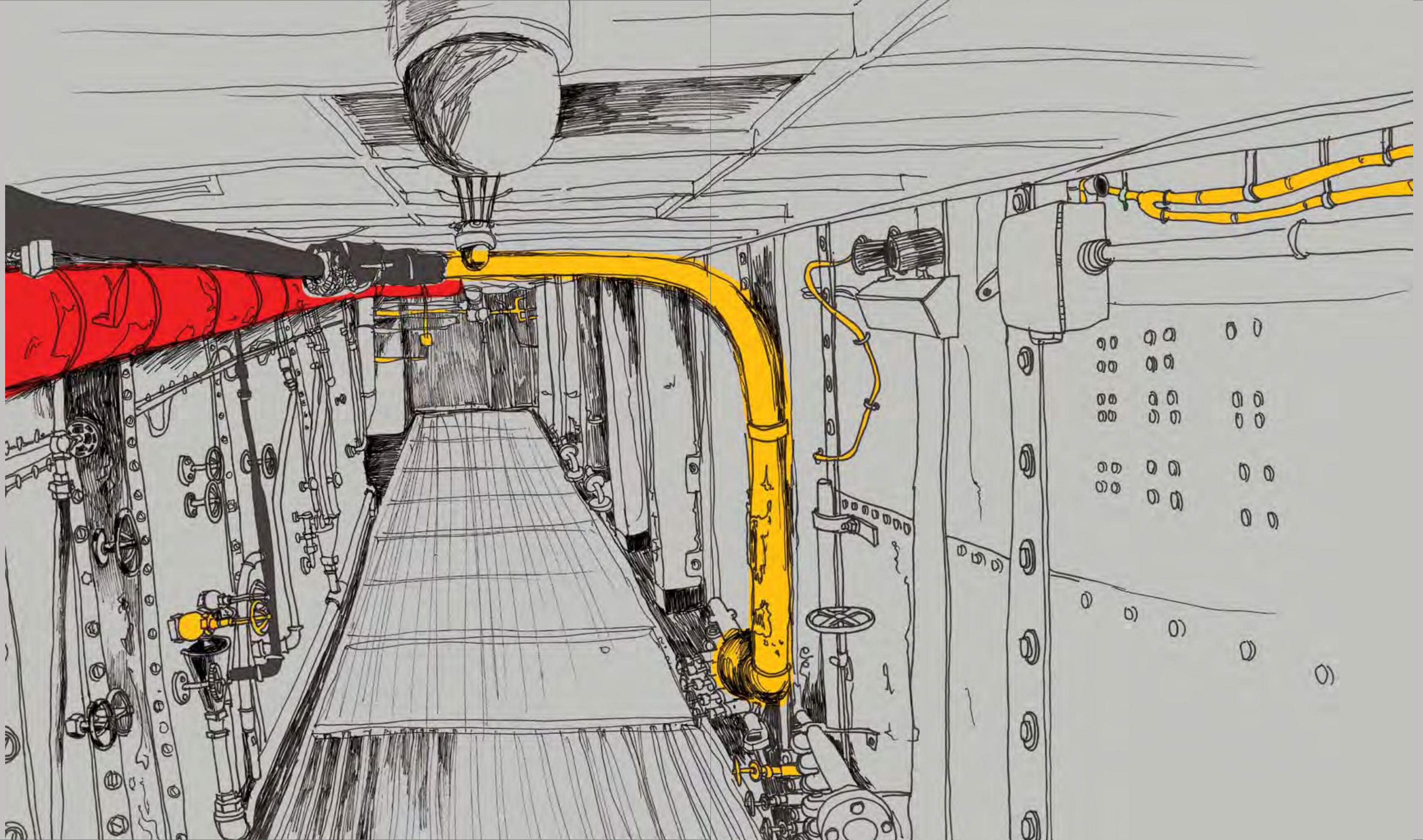
Jak je to daleko?

To místo, kam jedu,
je tak malé, proč všechny tyhle překážky — —
mrtvola téhle ženy,
zuhelnatělé sukně a maska smrti,
oplakávaná zbožnými postavami,
ověnčenými dětmi.

A teď detonace — —
hřmění a děla.

Pásmo kanonády mezi tebou a mnou.
Nikde žádné tiché místo,
které se točí a točí uprostřed vzduchu,
nedotčené a nedotknutelné.
Vlak se vleče a píská — —
zvíře posedlé cílem své cesty,
krvavá skvrna, tvář na konci signálního světla.
Pochovám raněné jako larvy,
sečtu a pohřbím mrtvé.
Ať se jejich duše svíjejí v rose,
kadidlo na trati, kudy jsem jela.

Vagóny se kymácejí, jsou to kolébky.
A já vysvlékám tuhle kůži
starých ob vazů, nudy, starých tváří
a vystupuji k tobě z černého vozu Léthé,
čistá jak dítě.

Ted' už to skončí, ted' to přestane, nejsi tu, ani tvá černá bota ne, ta, co jsem v ní třicet let žila jak noha, ubohá a bílá, zakřiknutá a s otláčenou patou. Musela jsem tě zabít, táto. Umřels mi dřív, než jsem mohla — — těžký jak mramor, pytel plný Boha, strašlivá socha s prstem na noze šedým a velikým jak tuleň od Friska a s hlavou v potřeštěném Atlantiku tam, kde přelévá svou modrozelenou paletu ve vodách u krásného Nausetu. Modlila jsem se, aby ses uzdravil, modlila jsem se za tátu. Ach du. Mluvils německy, vyrůstals v polském městě rozmandlovaném na placku parním válcem válek, válek, válek. Jenže jméno toho města prý je tam běžné. Můj polský přítel mi vždycky říká, že takových tam jsou na tucty. A tak jsem nikdy přesně

nevěděla, odkud ty pocházíš, kdes to znal každou myš, neptala jsem se a ted' už to nikdo nezjistí. Jazyk mi strnul v čelisti. Uváz miv oku

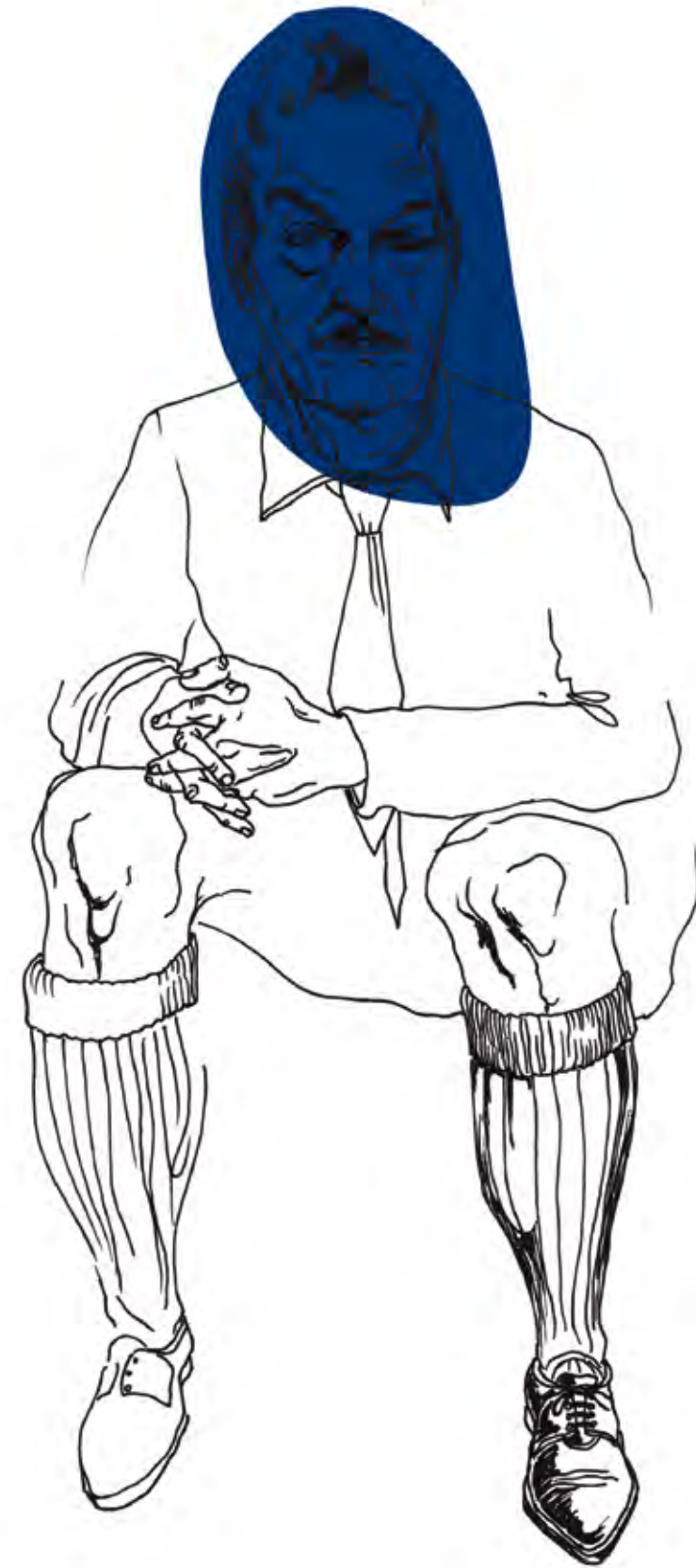
z ostnatého drátu. Ich, ich, ich, ich, na víc mi tehdy nestačily rty. Myslela jsem, že každý Němec jsi ty. A řeč je to hnusná, z té se ozývá

lokomotiva, ta lokomotiva, co mě odveze, ufuněná a divoká, jak židovku do Dachau, do Osvětimi, do Belsenu. Začala jsem mluvit jako židovka. Klidně, proč bych nemohla být židovka? Závěje v Tyrolích a světlý ležák z Vídně, to všechno není tak pravdivé a ryzí, jak se zdá. Se svým poťouchlým štěstím, se svou cikánskou pramáti, s tím, jak jsem se dala na taroky a **na karty**, mohla bych být klidně trochu židovka. Vždycky jsem byla hrůzou bez sebe z té tvé luftwaffe, z těch keců, z toho blebleble, **děsil mě** i tvůj čistě **zastřižený knír**, byls tak árijský, tak modře okatý. Panzermanne, panzermanne, ty, ach ty — — žádný **Bůh, ale svastika** černá **tak, že ani** nebe nevynikne z té temnoty. Každá ženská zbožňuje nějakého fašistu, holínku ve ksichtě a **surové, surové srdce nějakého** surovce jako ty. Tam na té fotce, kde tě mám, táto, stojíš ve škole u tabule **jak přibitý**, máš důlek **na bradě**, tam nemáš prasklé kopyto, ale d'ábel jsi stejně, kdepak, ani to ti nepomůže, ty jsi ten černý, jasně, to jsi ty, kdo mi rozkřáp křehké rudé srdce jako střep.

Bylo mi deset, když jsem ti šla na pohřeb. Ve dvaceti jsem to tady chtěla vzdát a vrátit se k tobě, k tobě, a už napořád. Když nic, tak ty kosti jsem ti chtěla dát. Jenže tenkrát mě z toho pytle vytáhli, poslepovali mě klihem jako porcelán. Pak už jsem věděla, jak na to, jak to udělám. Uhnětla jsem si z vosku figurku: byl to minipán v černém jako ty a jak vystřižený z Mein Kampfu, milovník skřipce, kleští, tortury a olova. A řekla jsem si: sejmi ho. Do písmene a do slova. Takže ted', táto, ted' konečně jsem **hotová**. **Černý telefon** je vyrvaný i s kořenem, hlasy se jím nedokážou proklovat. A jestli jsem **zabila jednoho chlapa**, zabila jsem dva — — toho upíra, co tvrdil, že je tvoje já, a pil mi krev, celý rok mi pil krev, sedm let, když to chceš vědět, když to chceš. Lehni si, kdes ležel, táto, lehni a lež. V pupkatém černém srdci ted' máš zatlučený kůl. Lidi ze vsi ti nikdy nemohli přijít na jméno.

Ted' po tobě tancují a dupou, nic ti nezapomenou. Ti věděli vždycky, co jsi zač a co ti mají za zlé. Táto, táto, já to už mám za sebou, ty hajzle. . . .

... tÁTo

rozhraní

Ted' je ta žena dokonalá.
 Její mrtvé tělo má úsměv naplněni,
 iluze řecké nutnosti plyne jí v záhybech tógy,
 její bosé nohy jako by říkaly:
 až sem jsme došly, máme to za sebou.

Obě mrtvé děti se stočily, bílí hadi,
 každé u malého džbánu mléka,
 už prázdného.

Složila si je nazpět do těla jak plátky
 růže, které se zavřou, když zahrada
 strne a vůně krvácejí ze sladkých,
 hlubokých hrdel květu noci.

Luna nemá proč být smutná,
 jak civí ze svého kostěného čepce.
 Ta je na takovéhle věci zvyklá.
 Pukají na ní černé skvrny a šíří se dál.

Na míse listu slovo slimáka?
 Moje ne. Kdepak. To mě neláká.
 V konzervě kyselina octová?
 Tu se mi nechce brát tak doslova.
 Prsten, co v slunci zlatě zablýskal?
 Lži. Samé lži a navíc žal.
 Na listu mráz, ten neposkvrněný kotel,
 co věčně bublá, hovoří jenom sám k sobě
 na vrcholu každé z devíti černých Alp.
 V zrcadlech poprask. S jakou zlobou
 tříští moře i to své šedé — — —
 Och lásko, lásko, moje roční dobo.

kurýři

ovce v mlze

Kopce ustupují do bělostné kaše.
Lidé, ale i hvězdy na mne zírají smutně,
vždycky je zklamou.

Za vlakem zůstává čára dechu.
Ó pomalý kůň zbarvený do rezava,
kopyta, truchlivé zvony — — —

To ráno se celé ráno pozatmívalo,
květ zůstal na ocet.

Nehybnost sedí v kostech,
daleká pole mi taví srdce.

Vyhrožují, že mě pustí do nebe,
kde nejsou hvězdy, není otec, do temné vody.

slova

Sekery,
po jejichž úderu zvoní les, a ty ozvěny!
Ozvěny prchající
z jednoho středu jak koně.

Míza
tryská jak slzy,
jak voda toužící znova scelit
své zrcadlo nad skálou,
která se drobí a mění,
bílá lebka,
pozřená zeleným plevellem.

Po letech je potkávám na silnici —
slova vyprahlá a bez jezdců,
neúnavný klapot kopyt.

Zatímco ze dna tůně životu vládnou
utkvělé hvězdy.

COOLEMAN

Steinbeck zachová
němku a štěstí
nekvítrý
i

Motor morduje cestu, cesta je stříbrná,
táhne se do dálky. Přesto ji ale spolkne.
Má to marné, že prchá.

Za soumraku jsou tady krásná zatopená pole,
rozběsk zlatí jako vepře sedláky,
rozkejdané v huňatých hazukách
na pozadí bílých smithfieldských věží,
hlavy plné tučných kýt a krve.

Třpyt sekáčků nezná slitování,
řeznická gilotina, která šeptá: „Tak jak, snad tak?“
Na míse potracený zajíc s dětskou hlavičkou šejdrem,
naložený do láku, stažený z kožky a humanity.
Sněžme ho jako Platónovu placentu,
sněžme ho jako Krista.

To jsou ti lidé, co byli významní — —
Jejich kulaté oči, jejich zuby, jejich grimasy
na klacku, který chřestí a cvaká jak falešný had.

Vyděsí mě kápě kobry — —
osamělost jejího oka, oka hor,
do kterého se jako nit věčně navléká obloha?
Svět je horký jako krev a osobní,
říká rozběsk se svým krvavým ruměncem.

Není žádná konečná stanice, jenom kufry,
z nichž se totéž já rozloží jako odřený

a oblýskaný oblek s kapsami plnými přání,
drobnůstek a lístků, krátkých spojení
a sklápěcích zrcátek.
Jsem šílený, volá pavouk a mává nohama,
kterých má mnoho.

A je opravdu strašný, když ho znásobí oči much.
Mouchy bzučí jak zmodralé děti v sítích nekonečna,
kam je před koncem zapletla
jedna smrt s klacky, kterých má mnoho.

p l á ž

v B e r c k u

1. Tak tohle je moře, ta veliká odevzdanost.
 Jak ze mne saje zánět hořčičná placka slunce!
 Jiskry srší z barevných zmrzlin, bledé dívky je nabírají
 z mrazničky a pak putují vzduchem v opálených rukou.

Proč je při tom takový klid, co se to snaží zatajit?
 Mám dvě nohy a procházím se tu s úsměvem.
 Dusítko vlhkého písku tlumí vibrace; táhne se na celé míle,
 scvrklé hlasy se vlní a jsou bez berlí, proti dřívějšímu poloviční.

Linie oka, opařeného těmi holými hladinami,
 vracejí se jak bumerangy, jako gumy praku a zraňují majitele.
 Co je na tom divného, že si nasadí tmavé brýle?
 Co je na tom divného, že si potrpí na černou tuniku kněze?

Tady teď přichází, uprostřed houfujících makrel,
 a ty mu jak zdi vrší vstříc svoje hřbety.
 Manipulují s černými a zelenými kosočtverci jak s údy těla.
 Moře, které z nich ze všech nadělalo krystaly,
 plazí se pryč s táhlým stísněným sykotem jako klubko hadů.

2. Tahle černá bota se nesmiluje nad nikým.
 Proč taky, je to pohřební vůz mrtvé nohy,
 dlouhé a bez prstů, mrtvé nohy kněze,
 který měří olovnicí studnu své knihy,
 skloněné písmo se před ním vzdouvá jak scénérie.

Nemravné bikinky se ukrývají v dunách,
 ňadra a kyčle cukrárenský cukr, drobný krystal, šimrající světlo,
 zatímco zelená tuň otvírá oko, nemocná ze všeho, co spolkla — —
 z rukou a nohou, podob, výkřiků.

Za betonovými bunkry se obírají ze šatů dva milenci.
 Ó bílé nádoby moře, co šálků plných vzdechů,
 co soli v hrdle...
 A ještě tu je ta, která rozechvěle přihlíží,
 tažená jako dlouhá vlečka tichou virovou nákazou,
 a hořká tráva, vlasatá jako rekruti.

3. Na balkónech hotelu se třpytí věci.
 Věci, samé věci —
 kolečková křesla z ocelových trubek,
 berle z alumina. Taková slaná sladkost.

Proč bych se měla jít projít až za vlnolam,
 kropenatý škeblemi?
 Nejsem ošetřovatelka, v bílém a kdykoli po ruce,
 nejsem jen tak nějaký úsměv.

Ty děti tu něco hledají, s háky a s pokřikem,
 a já nejsem dost srdnatá, abych fačovala jejich strašlivé viny.
 A tady to je bok muže: rudá žebra, žíly rašící jako stromy,
 a tenhle zase je chirurg: jedno oko jak zrcátko — —
 faseta vědomostí.

V jednom pokoji na pruhované matraci
 zrovna skonává nějaký stařec.
 Plačící manželka, ta už mu nepomůže.
 Kde jsou kameny očí, žluté a drahocenné,
 kde jazyk, safír z popele?

4. Tvář jako svatební dort v papírových volánech.
A jak povzneseně se teď tváří!
Ošetřovatelky v křídlatých čepcích už nejsou tak krásné;
hnědnou jak gardénie, když se na ně sáhne.

To je jako mít doma a vlastnit světce.
Postel na kolečkách odtáhly od zdi.
Tak takovéhle to je — být dovršený. Hrůzné.

Má na sobě pyžamo nebo večerní oblek,
pod naškrobeným prostěradlem, které tak bíle
zvedá zapudrovaným zobanem, stále připraveným klovnout?
Čelist mu podepřeli knihou, dokud nezuhne,
a třaslavé ruce zkřížili na prsou: sbohem, sbohem.

Vypraná prostěradla teď vlají na slunci, povlaky
z polštářů příjemně voní.
Je to požehnání, je to požehnání:
dlouhá dubová rakev má barvu kostky mýdla,
zvědaví nosiči a jitrivě čerstvé datum,
které se vyrývá do stříbra samo se zázračným klidem.

5. Šedá obloha klesá níž, kopce jak zelené moře
běží vlna za vlnou v dálce a zapírají i své hlubiny,
hlubiny, na nichž se kolébají manželčiny myšlenky — —
praktické těžkopádné čluny plné šatstva, klobouků,
porcelánu a provdaných dcer.

V salónu kamenného domu se jedna záclona svíjí
z otevřeného okna, rozplývá se a svíjí lítostivá svíčka.
To je jazyk toho mrtvého: pamatujte, pamatujte.
Jak daleko teď je a svoje činy má kolem sebe
jak nábytek v obýváku, jako dekorum.

A jak se všechna ta sinalost hromadí — —
sinalost rukou a tváří ze sousedství,
povýšenecká sinalost letícího kosatce.
Všechny dohromady odlétají do nicoty: pamatujte na nás.

Prázdné lavičky paměti zkoumavě prohlížejí kameny,
mramorové fasády s modrým žilkováním a narcisy
ve sklenicích od marmelády.
Tady nahoře je tak krásně: každý se tu rád na chvíli zastaví.

6. Jak jsou od přírody štavnaté ty lipové listy! — —
Prořezané zelené koule, to stromy krácejí do kostela.
Ve zřídlem vzduchu hlas kněze
vítá mrtvolu u brány, oslovuje ji a kopce kolem
převalují hluchý hlahol umíráčku;
třpytí se pšenice a syrová země.

Jak se říká téhle barvě? — —
Stará krev propečených zdí, které léčí slunce,
stará krev pahýlů orubaných údů, spálených srdcí.

Vdova s černou kapesní biblí a třemi dcerami,
uprostřed obligátních květin, poskládává tvář jako jemné plátno,
které už víckrát nechce rozložit.

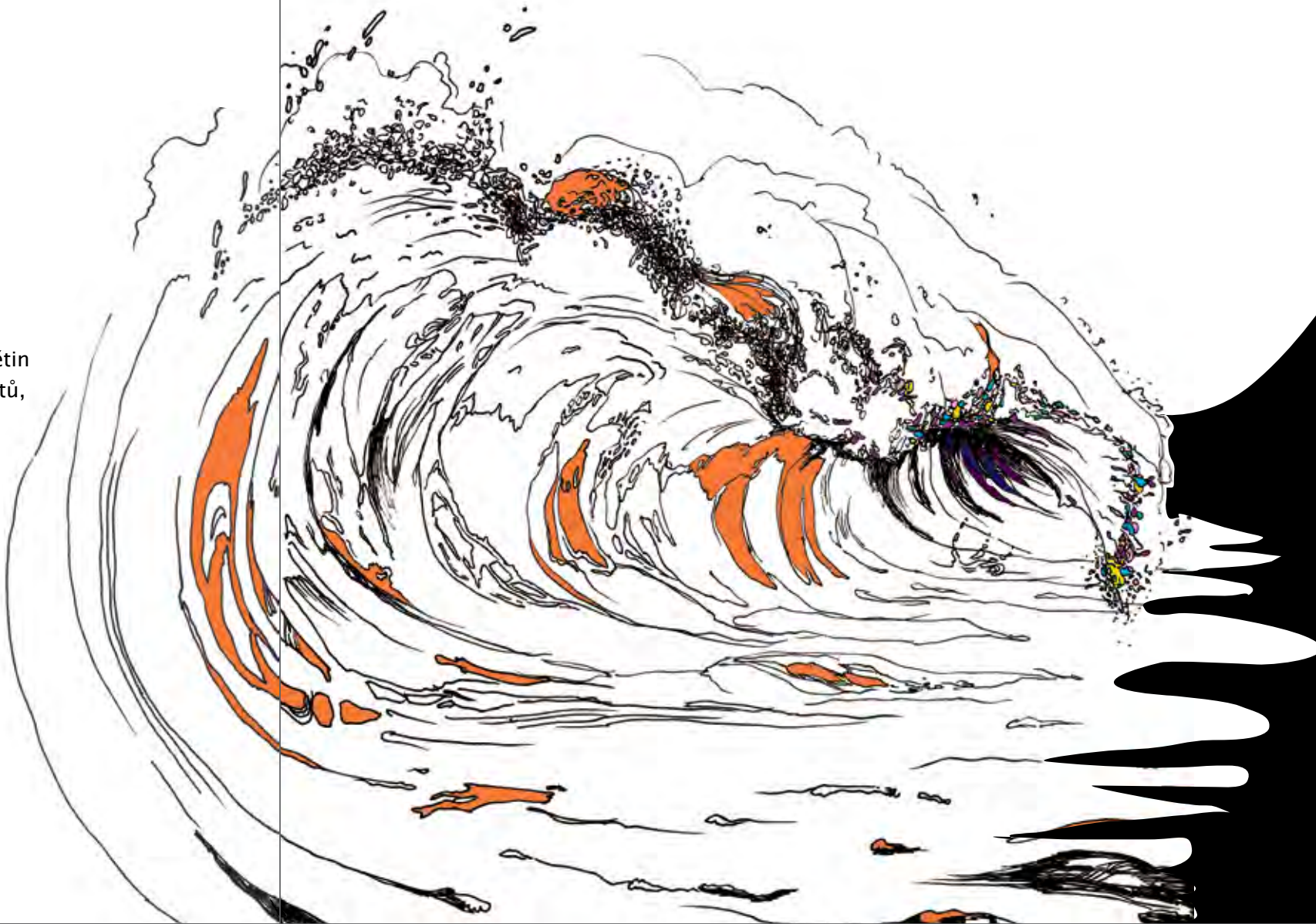
A zatím obloha, červivá odloženými úsměvy,
uplývá nad hlavami, mrak za mrakem.

A nevěstiny květiny svěžestí nešetří a duše je nevěsta
v místě klidu a ženich je rudý a zapomnětlivý, ničím nápadný.

7. Za oknem auta, kde sedím, přede krotký, odizolovaný svět.
Mám tmavé šaty a mlčím, patřím k té společnosti,
sunu se za vozem do kopce na první rychlost.

A kněz je loď, fabrikát impregnovaný dehtem,
ubohý a mdlý, jede za rakví trůnící na voze plném květin
jak krásná žena, jak chochol z prsou, očních víček a rtů,
beroucí vrchol kopce útokem.

Pak vůni tajícího šuvixsu ucítí děti ze dvora na závoru,
jejich zamklé tváře se pomalu otáčejí,
třeští oči na tu nádhernou podívanou — —
šest kulatých černých klobouků v trávě, dřevěný kosočtverec
a nahá ústa, červená a trapná.
Na okamžik se do té díry vleje obloha jak plazma.
Naděje už tu není, to je odepsáno.

přivezli úl

Tu jsem si objednala, tu čistou dřevěnou bednu,
hranatou jako křeslo a těžkou tak, že se skoro nedá zvednout.
Spíš bych řekla, že to je rakev pro trpaslíka
nebo nějaký ramenáč kojeneček,
neozývat se z ní takový hukot.

Bedna je zamčená, to že je nebezpečná.
Musím s ní přečkat celou noc,
to nejde, držet se od ní na distanc.
Okna nemá, nevidím, co to tam uvnitř je.
Zvenčí je na ní jen malá mřížka, nikde žádný východ.

Přikládám k mřížce oko.
Je tam tma tmoucí s rojivým pocitem afrických rukou,
drobounkých a vysušených na export, rozhorleně šplhajících,
černá přes černou.
Jak je můžu pustit ven?
Nejvíc mě děsí to reptání, ty nepochopitelné slabiky.

Zní to jak římská lůza, každá tak malá, když je sama,
jenže probůh — táhnou za jeden provaz!
Tisknu k té zuřivé latině ucho.
Já nejsem žádný Caesar.
Prostě jsem si objednala bednu šílenců.

Můžu je poslat zpátky.
A taky můžou umřít, nemusím je živit, jsou moje.
Ráda bych věděla, jak jsou hladové.
Ráda bych věděla, jestli by na mne zapoměly,
kdybych jen odemkla zámky, podstoupila
a proměnila se v strom. Najednou by tu stál čilimník,
jeho světlé kolonády, a pěnové spodničky třešně.

V první chvíli by mě asi ignorovaly,
když mám ty měsíční šaty a pohřební závoj.
Nejsem přece žádný zdroj medu,
proč by se na mne měly vrhnout?
A zítra budu sladký Bůh, zítra je pustím na svobodu.
Ta bedna je jen prozatím.

Co je to za lidi, co mi přišli naproti k mostu?
 To jsou vesničani — —
 farář, porodní bába, kostelník, expert na včely.
 Mám letní šaty bez rukávů, nic mě neochrání,
 oni jsou všichni v rukavicích a zakuklení, proč mi to nikdo neřekl?
 Usmívají se a odhrnují závoje připíchnuté k starodávným kloboukům.
 Jsem holá jak oškubaná slepice, copak mě nikdo nemá rád?
 Á, tady mi včelí tajemnice podává svůj bílý pracovní plát,
 zapíná manžety na zápěstích a knoflíky od krku po kolena.
 Teď jsem jak z hedvábného mlíčí a včely si mě už nevšimnou.
 Neucítí, že mám strach, že mám strach, že mám strach.

setkání se včelami

Který z nich je teď farář, to je ten v černém?
 Která je porodní bába, ta v modrém kabátě?
 Každý kývá hranatou černou hlavou, jsou to rytíři s hledím,
 náprsní krunýře ze síťoviny mají v podpaždích zavázané na uzel.
 Úsměvy i jejich hlasy se mění. Vedou mě fazolovým polem.

Třásně ze staniolu pomrkávají jako lidé,
 péřové prachovky jim ovívají ruce v moři fazolových květů,
 smetanových květů s černýma očima a lístky jak omrzelé srdce.
 Jsou to chuchvalce krve a úponky je tímhle háčkem vyškubávají?
 Ne, ne, to jsou šarlatové květy a budou co nevidět k jídlu.
 Teď mi dávají elegantní bílý italský slamák
 a černý závoj, který mi modeluje tvář, snaží se,
 abych byla jedna z nich.

Vedou mě k mýtině vystříhané v mlázi, kde stojí kruh úlů.
 Co to tady tak mdlobně voní? To je hloh?
 Holý kámen hlohu uspává éterem svoje děti.
 Budou tu někoho operovat?
 Na koho tady všichni čekají, je to chirurg,
 tenhle přízrak v zelené helmě,
 lesklých rukavicích a bílém obleku?
 Je to řezník? Kupec? Pošťák? Někdo, koho znám?

Utéct se nedá, jsem jak přibitá a hlodaš mě zraňuje
 žlutými váčky, tou svou pichlavou zbrojí.
 Když se dám na útěk, budu už muset utíkat věčně.
 Bílý úl je utěšený jak panna, odpečetuje své matečnický,
 svůj med a tichounce hučí. Po mýtině se valí kouř
 ve splývavých vlnách. Mozek úlu si myslí, že nadchází konec všeho.
 A už tu jsou harcovnice, už nalétávají v hysterických kruzích.
 Když zůstanu nehybně stát, budou si myslet,
 že jsem jen nějaký kerblík, přitroublá hlava,
 která o jejich nepřátelství nic neví,
 která neumí ani kývnout, figura v živém plotě.

Vesničani otvírají komůrky, pořádají lov na královnu.
 Schovává se jim, pojídá med? Ta je pane chytrá.
 Je stará, je stará, je stará, musí žít ještě jeden rok a ví to.
 A zatím v buňkách jak prst vedle prstu už nové panny
 sní o souboji, v němž tak či tak nutně zvítězí,
 o voskové oponě, která je dělí od svatebního letu,
 o tom, že vražednice odletí vzhůru do nebe, které ji miluje.
 Vesničani ty panny stěhují, zabíjet se tu nebude.
 Stará královna se nechce předvést, to je tak nevděčná?
 Jsem vyčerpaná, jsem tak vyčerpaná — —
 bílý sloup v zatmění nožů. Jsem čarodějova dcera, a ta se nezalekne.
 Vesničani rozvazují ty své převleky, potřásají si rukama.
 Čí je — ta dlouhá bílá bedna na mýtině, co to s ní udělali,
 proč je mi zima?

Láska tě natáhla jak tlusté zlaté hodinky,
 porodní bába popleskala po patách a tvůj lysý křík
 si uzurpoval místo mezi živly.

Ozvěna našich hlasů velebí tvůj příchod.
 Novou sochu.
 V muzeijním průvanu tvá nahota špehuje naši obezřetnost.
 Stojíme kolem bledí jako stěny.

Nejsem tvá matka o nic víc než mrak,
 destilující zrcadlo, aby odzračilo,
 jak ho pozvolna zahalí ruka větru.

Tvůj dech malé můry celou noc
 řěaví uprostřed růžově mdlých růží.
 Probouzím se a poslouchám:
 daleké moře se mi vzdouvá v uších.

Ubrekneš a já vrávorám z postele,
 těžká jak kráva a celá květovaná v tom viktoriánském županu.
 Otvíráš pusou čistou jak tlamka kočky.

Čtverec okna se už bělá a polyká nudné hvězdy.
 A ty si zkoušíš tu svou hrstku not;
 jasné samohlásky letí vzůru jak balónky.

jitřní píseň

říz

Susan O'Neillové Roeové

Jen jsem vyjekla — —
do palce místo do cibule!

Špička je celá **pryč**,
visí jen na cáru kůže,
vlající širák, bílá jak ten,
kdo zrovna zkáp.

Vyhrknul rudý plyš.

Poutníčku, to ti Indián sekerou usek skalp.
Ten tvůj koberec řine se rovnou ze srdce
a je jak krocaní lalok.

Šlapu po něm a držím dál
tu láhev s růžovým šampaňským.
Jak na oslavě. Och, já vím.
Z díry se řítí vojáci po miliónech,
zbrojný šik, a samý rudokabátník.

Za koho se jdou bít?
Ty můj homunkule,
mně je blbě, nejsem fit.
Spolkla jsem prášek,
ať mi není aspoň tak šoufl,
na omdlení.

nutí

Sabotére, kamikaze, smrtáku —

ta skvrna, co máš ve znaku na kukle z flóru,
kápi Ku Klux Klanu,
tmavne a ztrácí glanc; v tu ránu,
kdy hrouda z rosolu, tvé srdce,
smrsknuté v klubičko,
se utká se svým mlýnkem ticha,
ty poskočíš — a hoň mě v dálce! — —
Veteráne, lebku ti trepanovali,
čuně, co se v každé špíně vyválí,
pahejlku palce.

špíně
vyválí
čtne

mariina píseň

Nedělní jehně prská ve vlastním tuku.
 Tuk přináší oběti: svou neprůhlednost...
 Okno, svaté zlato.
 Tak vysokou cenu mu dává oheň, stejný oheň,
 který škvaří sádlo kacířů a vyštípává Židy.

Jejich tlusté hábity plují
 nad jizvou Polska, nad vyhořelým Německem.

A oni ne a ne umřít.
 Šedí ptáci jsou Fúrie mého srdce,
 popel z úst, popel oka.
 Hřadují na něm.
 Na vysokém svahu,
 odkud byl jeden člověk vysypán do prostoru,
 sálaly pece jak nebesa rozpálená doběla.

To je srdce,
 tahle ohnivá jatka, kam vcházím,
 Ó zlaté dítě, které svět zabije a sní.

Lásko, svět najednou pořád mění barvu.
 Světlo z ulice se v devět ráno tříští
 o lusky čilimníku, o ty myší ocásky.
 Je to Arktida, tenhle malý černý kruh
 s hedvábnou žlutohnědou trávou — vlasy novorozeňat.
 Nějakou zeleň cítím vzduchem vát,
 rozkošnou a hebkou.
 Laská mě s láskou jak polštář.
 Jsem uzardělá a je mi teplo.
 Nejspíš bych mohla být obrovská,
 jsem tak pitomě šťastná,
 moje holínky donekonečna čvachtají tou krásnou
 červení.
 Tohle tady mi patří.
 Dvakrát za den přes to chodím a přiváním
 k barbarské cesmíně, k jejím modrozeleným lasturám,
 ryzímu železu, a ke zdi starých mrtvol.
 Mám je ráda.
 Mám je ráda jak dějiny. Jablka jsou zlatá,
 představ si to — —
 Sedmdesát mých stromů
 drží své zlatorůžové koule
 v husté a šedé polévce smrti, milión jejich
 zlatých listů je z kovu a tají dech.
 Ó lásko, Ó celibáte!
 Nikdo než já nechodí po pás v mokru.
 Všechno to zlato, které nenahradí nic,
 krvácí a je čím dál temnější, ten vstup do Thermopyl.

listopadový dopis

Je v něm vůbec

žihadla

Holýma rukama podávám plástve.
Muž v bílém se usmívá, ruce má taky holé,
řidké sítěné rukavice máme oba čisté a sladké
a krčky zápěstí jak chrabré lilie.
On a já máme mezi sebou tisíc čistých buněk,
osm pláství ze žlutých pohárků a úl sám je jako čajový šálek,
bílý a růžově květovaný,
zdobila jsem ho s přehnanou láskou
a říkala si při tom: „Ta sladkost, ach ta sladkost.“
Děsí mě matečníky, jsou šedé
jak fosilní škeble, vypadají tak staře.

Co to kupuji, mahagon prožraný červotočem?
Je v něm vůbec nějaká královna?
A jestli je, je už stará, má křídla jak potrhané šály,
všechny plyš sedřený z dlouhého těla — —
je ubohá, holá, kde by královna, přímo ostudná.
Stojím v řadě okřídlených, nezáračných žen,
těch otrokyň medu.

Já nejsem Otrokyň,
i když jsem celá léta polykala prach
a utírala talíře vlastními hustými vlasy.
A viděla, jak se má odlišnost vypařuje,
modravá rosa z nebezpečné kůže.
Budou mě nenávidět, tyhle ženy, které věčně jen padí,
pro něž je největší novinou štědrá třešeň, štědrý jetel?

To už mám skoro za sebou.
S tím si teď poradím.
Tady mám medomet,
ten bude fungovat a nebude při tom myslet,
zjara se do toho pustí jak přičinlivá panna,
aby odčeřil hřebínky pěny jako měsíc, když plaví moře,
chce-li mít pudry ze slonoviny. Přihlíží ještě třetí.
Je to muž, se mnou ani s prodavačem včel nemá nic společného.

Teď se vytratil osmi velkými skoky, jako veliký obětní beran.
Tady nechal jeden pantofel, tady druhý a tady čtverec bílého plátna,
měl ho na hlavě místo klobouku.
Byl docela milý, namáhal se tak, že jeho pot
tepal svět jako déšť, aby dával plody.
Včely ho vypátraly, slily se mu na rtech jako lži,
zrůznily k nepoznání rysy.

Myslely, že smrt za to stojí,
ale já musím uzdravit jedno ego, tu královnu.
Je mrtvá, nebo spí?
Kde byla s tím tělem rudým jak lvíce, těmi křídly ze skla?
Teď letí, strašnější než kdy dřív,
rudá jizva v nebi, rudá kometa
nad přístrojem, který ji zabil — —
nad mauzoleem, voskovým domem.

nějaká královna?

lady lazarus

Udělal jsem to znova. Jeden rok z každých deseti to provedu —
 Něco jako putovní zázrak, kůže mi září jak nacistické stínítko na lampu,
 z pravé nohy mám těžítka na papír, tvář nepokrčenou jak jemné židovské prádlo.
 Dej pryč ten ubrousek, můj nepříteli! To tě tak děším? —
 Nosem, jamkami očí, kompletním chrupem?
 Ten kyselý dech, ten se vytratí za den. Brzo, už brzo maso, polknuté jeskyní hrobu,
 se na mně zabydlí a já se změním v tu ženu, která se směje. Je mi teprve třicet.
 A jak ta kočka musím umírat devětkrát. Tohle už je teď potřetí.
 Co je to za fušeřinu, znicovat každé desetiletí?
 Celý ten milión vláken. Dav chroupající buráky se dere dovnitř,
 chce se na ně podívat, jak mi vybalují ruku a nohu — —

náramný striptýz.

Pane a dámy, račte mi juknout na ruce, račte i na kolena.

Možná že jsem jen kost a kůže, ale i tak jsem to já, pořád jedna žena.

Bylo mi deset, když se to stalo prvně. To byla nehoda. Podruhé jsem chtěla vydržet
 a nevrátit se vůbec, už to vzdát. Houpala jsem se uzavřená jak mořská škeble.

Museli mě volat, zavolat a obírat ze mne červy jak lepkavé perly.

Umírat je umění, jako všechno ostatní. V tom já se vyznám přímo skvěle.

To umím tak, že to pálí, že je to jak peklo vřelé. To já umím, že to cítím v celém těle.

Mohli byste aspoň říct, že mám nadání.

Je dost jednoduché udělat to v cele. Je dost jednoduché udělat to a zůstat v tom.

To je jak **teatrální návrat** za bílého dne na stejné místo, k stejné tváři,

k docela stejnému, hulvátsky natřesenému zavolání: „**No, to je zázrak!**“

Tohle mě vždycky znova oddělá. Existuje taxa za pohled na mé jizvy,

taxa za poslech mého srdce — —

ono fakticky bije. A existuje taxa, setsakra vysoká taxa za slovo, za dotek,

za špetku krve, za kousek mých vlasů, za cárek šatů.

Je to tak, Herr Doktor. Tak je to, Herr Nepřítel.

Jsem váš opus, vaše drahocenné bejby z ryzího zlata, které roztaví výkřik.

Svůjím se, pálí to jak plamen. Nemyslete, že nejsem s to ocenit váš nevšední zájem.

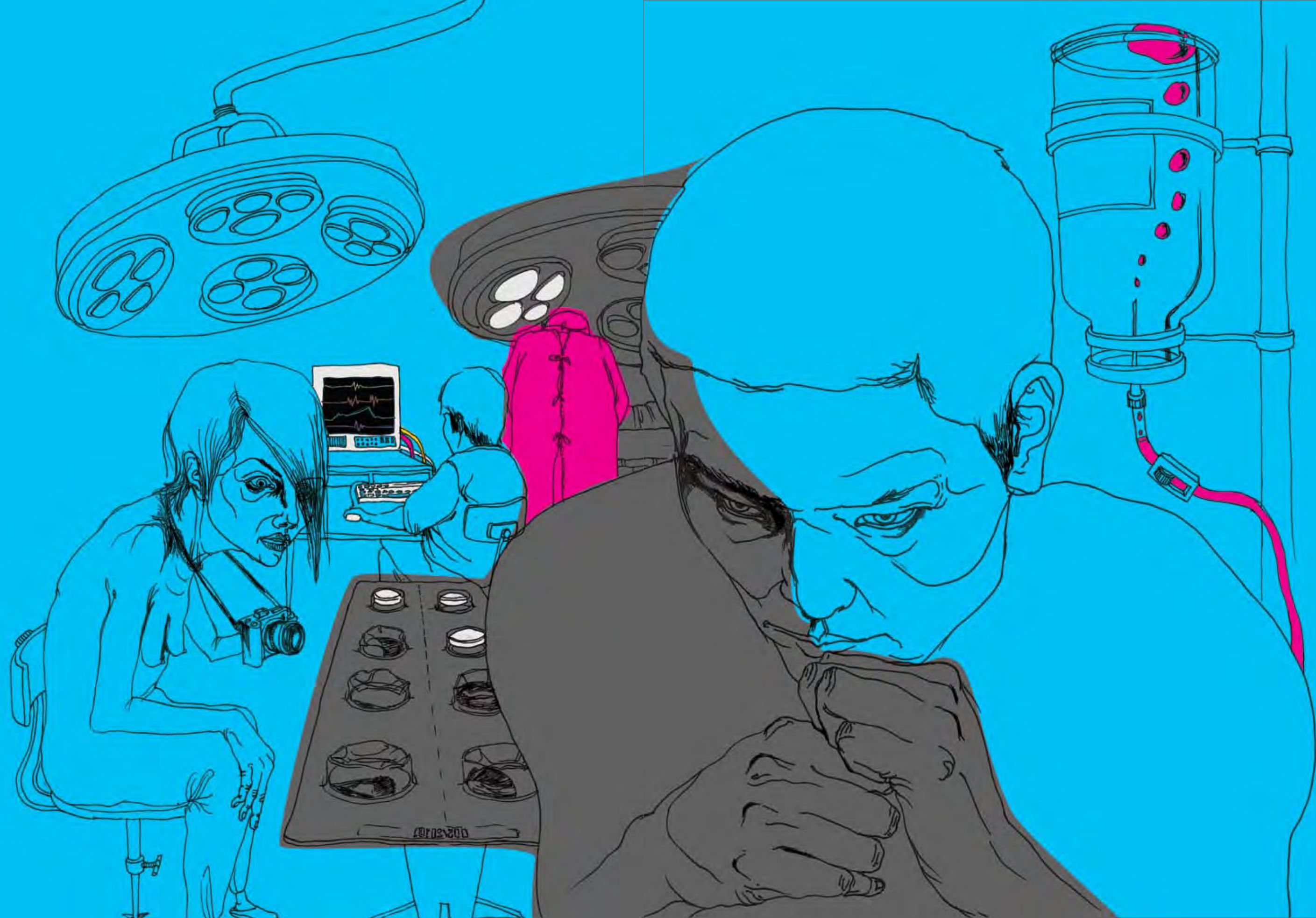
Popel, jen popel — musíte do něho štourat a hrabat? Maso a kost tam nejsou,

ber kde ber —

kostka mýdla, snubní prsten, zlatá plomba.

Bacha, Herr Lucifer, bacha, Herr Bůh.

Povstávám z popele, vlasy mám z rudých stuh a žeru muže jako vzduch.

žadatel

Tak předně, jste náš člověk?
Máte skleněné oko, falešný chrup nebo třeba berlu,
nějaký háček, někde malou svorku,
hrudníček z korku, gumu do rozkroku,
pár štychů na důkaz, že něco chybí?
Nic takového?
Jak vám pak ale máme něco dát?
No, kvůli tomu se hned nemusíte rozplakat.

Ukažte ruku.
Dlaň otevřít.
Prázdná? Hm — no jo.
To nic, my vám do ní dáme ruku,
která ji i té prázdnoty zbaví,
bude vám nosit čaj, zahánět bolesti hlavy,
ta vám udělá všechno, stačí poručit.

Tak co, nechcete si ji vzít?
Máte ji se zárukou, že nakonec
vám zatlačí i oči, prostě prima věc,
s tou všechno přebolí.
Ten nový model vyrábíme ze soli.

Poslyšte, s vámi je ale těžká práce.
Co třeba tenhle obleček — —
černý a tuhý, ale padne vám, a ta láce!
Tak vezmete si ho? Ano?
Je vodotěsný, ohnivzdorný, k neroztrhání,
když spadne bomba, spolehlivě vás ochrání,
do rakve vydrží, s tím mate vystaráno.

Teda v hlavě račte mít, s prominutím, seno.
Dali mi to tu černé na bílém.
Hej polez, miláčku, polez z té skříně ven!
Tak co, jak se vám páčí tahleta?
Pro začátek holý zadek, no pro to se svět nezboří,
ale za pětadvacet let bude ze stříbra
a za padesát ze zlata.

Živá panenka — zprava i zleva, odevšud.
Umí šít, umí uvařit,
a jak hovoří, jak ta hovoří, jak hovoří!
Funguje perfektně, není to žádný šunt.
Vy máte díru, ona je obklad na ni.
Vy máte oko, ona je obraz na divání.
Chlapče, takovou šanci už jakživ nebudete mít.
Koukejte si ji vzít, si ji vzít, si ji vzít!

smrt & spol.

Dvě, samozřejmě že jsou dvě. Teď mi to připadá naprosto přirozené —
Jedna, co nikdy nevzhledne, co má víčka přes oči a vyvalené bulvy,
jaké míval Blake, co vystavuje jak zaregistrovanou obchodní značku
svá mateřská znamínka — —

jizvu po vařící vodě, holou měděnku kondora.

Jsem rudý flák masa. **Klap klap**
klape zobákem, jenže vedle: ještě mě nemá.
Říká mi, jak špatně umím fotografovat.
Říká mi, jak sladce vypadají nemluvňata v nemocniční
ledničce, nejdřív jednoduchý volán kolem krku,
pak splývavé záhyby jejich iónských
pohřebních rubášků a nakonec dvě malé nohy.
Ne, ta se neusmívá, ba ani nekouří.

To dělá až ta druhá — ta, co je muž
s dlouhými, aplaudovanými vlasy.
Parchant, **masturbuje s tím**, co se třpytí,
přeje si, aby ho milovali. Ani se nehnu.
Mráz, ten stvoří květ,
rosa zas hvězdu,

mrtvý zvon,

mrtvý zvon.

Je po někom.

malá fuga

Tis šermuje černými prsty;
studené mraky nad nimi táhnou.
Tak hluchoněmí dávají znamení slepcům
a ti je ignorují.
Mám ráda černé výroky.

Jak beztvarý je tenhle mrak teď!
Bílý jak oko obrácené v sloup!
Oko slepého pianisty u mého stolu na lodi.
Ten šmátral po jídle.
Měl prsty jako čenichy lasiček.
Nedokázala jsem od nich odtrhnout oči.
Ten slyšel Beethovena:
černý tis, bílý mrak,
děsivé komplikace.
Pasti na prsty — změť kláves.
Prázdňě a hloupě jako talíře smějí se slepci.
Závidím velkým rámusům, tisovému plotu Velké fugy.

Být hluchý, to je něco jiného.
Takový temný trychtýř, otče!
Vidím tvůj hlas,
černý a listnatý jako v mém dětství,
tisový plot příkazů,
gotických a barbarských, ryze německých.
Pláčou z něho mrtví.
Na tom já nemám žádnou vinu.
Tehdy byl tis můj Kristus. Není jak po mučení?

A ty si za Velké války
krájíš klobásy
v kalifornském delikatesu!

Barví mi sny, rudé, samý flek,
jak podřezané krky. Tam bylo ticho!
Veliké ticho jiného řádu.
Mně bylo sedm, já nic nevěděla.
Svět se mi přiházel.

Tys měl jednu nohu a mentalitu Prušáka.
Teď podobné mraky
roztahují svá prázdná prostěradla.
Ty nic neříkáš?
Já ve vzpomínce kulhám.
Pamatuju se na modré oko,
aktovku mandarinek.

Tohle byl tehdy muž!
Smrt se rozevřela jako černý strom, černě.
Přežívám chvíli,
dělám si program na dopoledne.
Tohle jsou moje prsty, tohle mé dítě.
Mraky jsou svatební šaty, takhle sinalé.

h

Čistá? Co to je? To je z knih?
Jazyky pekla, jde z nich strach,
jsou tupé, tupé jak ten trojitý
jazyk tlustého, tupého Gerbera,
co sípe u brány a ani jedním z nich
není s to řádně olízat
zimničnou šlachy, hřích, ten hřích.

Troud poplakává.
Nevymazatelný pach
zalknuté svíčky!

r

Lásko, lásko, nízký kouř se ze mne odvíjí
v pruzích jak Isadořiny šály a mám hrůzu,
že se jeden šál zachytne, uvízne v kole.
Takhle žlutý, takhle ponurý kouř,
to je živel sám pro sebe.

Ten nestoupá vzhůru,
ale valí se kolem zeměkoule,
dusí starce a každého, kdo se dá,
kdo je slabý, dokáže zabít
i křehkého skleníkového kojence
v postýlce, ta hnusná orchidej,
co svou visutou zahradu vyvěšuje
do vzduchu, ďábelský leopard!
Radiace si dítě podala tak,
že zbělelo, a zabila je během hodiny.

Ta zmastí těla cizoložníků
jak popel Hirošimy a zažere se v nich.

k

o

e

a

4

Hřích. Hřích.
Miláčku, celou noc jsem poblikávala světlo,
tma, světlo, tma.
Prostěradla jsou čím dál těžší jak polibek od kurevníka.

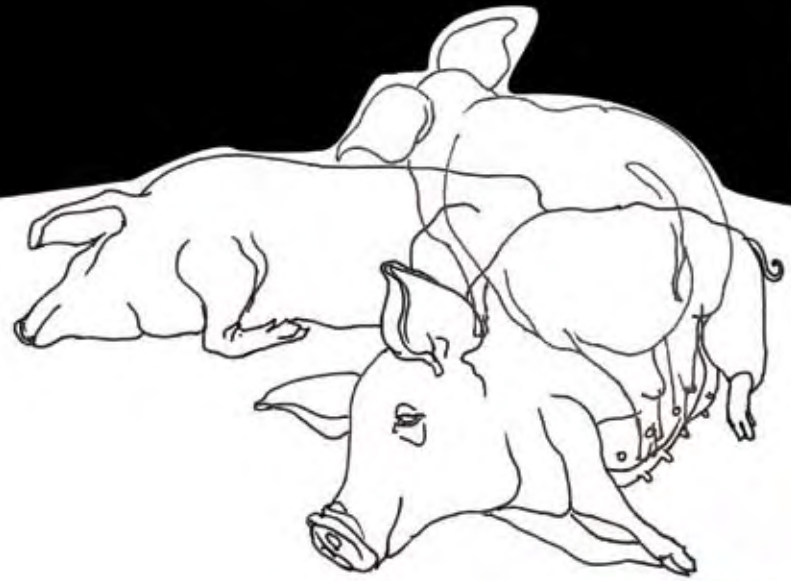
Tři dny a tři noci.
Voda s citrónem, slepičí bujón,
chce se mi zvracet ze vši té vody.
Jsem čistá až moc — pro tebe, pro kohokoli.
Tvé tělo mě bolí jako svět bolí Boha.

Jsem lucerna — —
má hlava je luna z japonského papíru,
má kůže z tepaného zlata,
tak nesmírně drahá a nesmírně delikátní.
Ty nezasneš nad tím, jak sálám? Ani jak svítím?
Jsem jedna jediná obrovská kamélie,
žhnu, jsem ti blíž, žhnu a jsem pryč; žár, nic než žár.

Ted' myslím, že se zvedám,
že bych se mohla vznést — —
kolem letí korále žhavého kovu a já, lásko,
já jsem čistá acetylenová panna,
ze všech stran uctívaná růžemi,
polibky — i jeden cherubín má k tomu zřejmě sklon —,
vším, co je růžové, až jsem tím šokovaná.

Ne ty, ani on, ne on, ani on
(všechna má já se rozplynou, spodničky staré děvky) — —
nevejde do ráje.

1

viselec

**Nějaký bůh mě chyt za vlasy,
přitáhl si mě blíž.**

Škvařil mě v modravých voltech
jak proroka v poušti.

Jako když ještěrka mrkne,
ucukly z dohledu noci:

**svět holých bílých dnů,
nikde stín, nikde houští.**

To mrchožrout,

sup nudy mě přibil na ten kříž.

**Taky by udělal to,
co já, kdyby byl v koncích.**

jsi

Jako klaun, nejšťastnější na rukou,
s nohama ke hvězdám, lebkou lunny
a žábami jak rybka. Selský rozum
blokuje manýry vyhynulého ptáka dodo.
Smotaný do sebe jak špulka nití,
slídíš svou temnotou jak noční vejři.
Zařezaný jak řípa od Čtvrtého července
do prvního apríla.

Ty jeden vstaváčku, ty má homolko!
Těkavý jako mlha a vyhlížený jak pošta.
Vzdálenější než Austrálie.

Atlas, co má ohnutý hřbet,
naš zcestovalý ráček.

V teple jak poupě a v kyselém nálevu
věčně doma jak šprota.

Košík úhořů, jen samá vlnka.

Hopkavý jako mexická fazole.

Fakt, krásně zaokrouhlená sumička.

Nepopsaná tabulka a na ní tvoje tvář.

mnichovští manekýni

Dokonalost

je strašná, nemůže mít děti. Studená
jak dech sněhu, ucpává lůno, kde kvetou tisy
jak hydry, strom života a strom života uvolňují své
luny, měsíc co měsíc, a k ničemu. Příval krve je příval lásky,
absolutní obětí. Říká: žádné jiné modly kromě mne, kromě mne
a tebe. Tak se tihle manekýni se svými úsměvy, ve svém sírovém
působu uklánějí dnes večer v Mnichově, v té márnici mezi Paříží
a Římem, nazí a plešatí ve všech těch kožešinách, pomerančová lízátka
na stříbrných špejlích, nesnesitelní, bez myšlenky v hlavě. Sníh trusí
vločky ze tmy, nikde nikdo. V hotelech budou ruce otvírat dveře
a odkládat boty, aby je kdosi naleštil krémem jak uhel, boty,
do kterých zítra vklouznou široké prsty. Ó domácí útulnost těch
oken, kojenecká krajka, cukrářství v zeleném listí, tlustí Němci
pospávající ve své bezedné Stolz.

A černé telefony ve vidlicích se třpytí,
třpytí a zažívají bezhlesost.

Sníh nemá hlas.

roky

Vcházejí jako zvířata z vnějšího prostoru cesmíny,
kde hroty nejsou myšlenky, na nichž se vrtím jak jogín,
ale zeleň, temnota tak čirá, že mrazí a jsou.

Ó Bože, nejsem jako ty v černi tvé prázdnoty,
všude jen samá hvězda, hloupá pestrá konfeta.
Mě věčnost nudí, nikdy jsem o ni nestála.

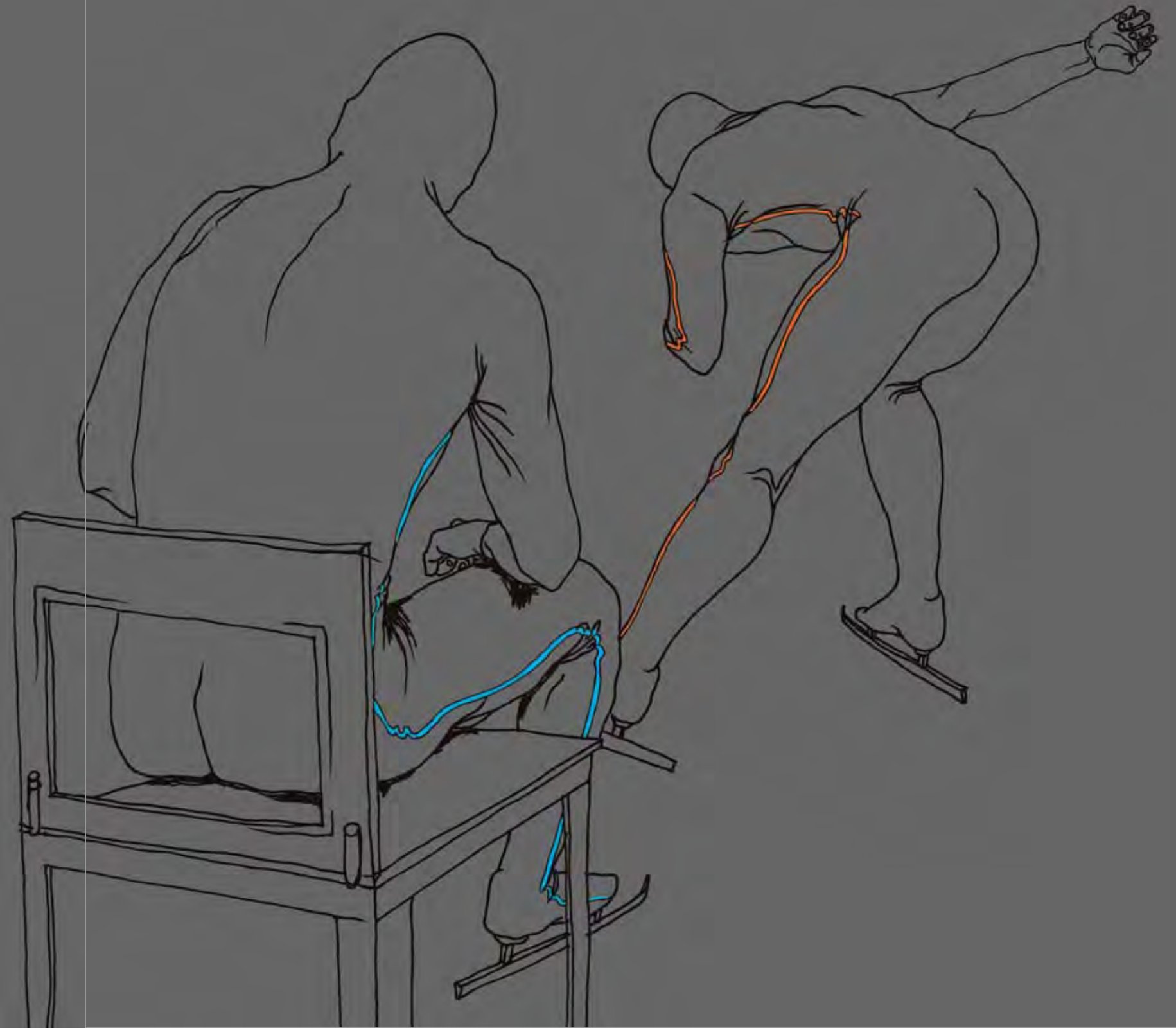
Co mám ráda, to je píst v pohybu — —
před tím má duše umírá. A kopyta koní,
ten nemilosrdný tlukot.
A tebe, velké Strnutí — —
co je na tom tak velkého!
Je to tygr, tenhle rok, ten řev ve dveřích?

Je to Kristus, ta strašná návnada boží v něm,
umírající touhou letět a tak se zničit?
Korále krve se nevzrušují, jsou velice klidné.
Kopyta návnadu nedohoní, písty syčí v modré dálce.

obsah

10 ariel	60 rozhraní
11 gulliver	61 kurýři
12 laskavost	62 ovce v mlze
14 dárek k narozeninám	63 slova
18 sokyně	64 totem
20 tulipány	68 pláž v Bercku
24 medůza	78 přivezli úl
26 přezimování	80 setkání se včelami
28 paralytická	82 jitřní píseň
30 lesbos	84 říznutí
36 noční tance	88 mariina píseň
37 říjnové máky	89 listopadový dopis
38 stinka	90 žihadla
39 červencové máky	92 lady lazarus
40 roj	96 žadatel
42 jilm mluví	98 smrt & spol.
46 nick a svícen	100 malá fuga
50 luna a tis	102 horečka 41°
51 balónky	106 viselec
52 cestou tam	107 jsi
56 táto	108 mnichovští manekýni
	110 roky

Sylvia Plath ariel

Kniha byla zpracována jako diplomová práce
v ateliéru grafického designu
na Ústavu umění a designu v Plzni roku 2009

Ilustrace a grafická úprava Petra Novotná Stránská
Z anglického originálu Ariel přeložil Jan Zábrana
Digitálním tiskem na papír Conqueror, 0 bílý, 160 g/m²,
vytiskla tiskárna Digitální tisk – Praha 5, Moulíkova 1
Náklad dva kusy

ISBB 000-00-00000-00-0